

Souhrnná teritoriální informace:

Portugalsko

Zastupitelský úřad 16. 5. 2022 7:00

Portugalsko je z hlediska politického zřízení poloprezidentskou republikou. Je zakládající zemí NATO a od roku 1986 také členskou zemí EU. Nominální výši HDP je Portugalsko 49. největší ekonomikou světa, pokud jde o HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly, figuruje na 51. příčce. Přibližně 70 % hospodářského výkonu představují služby, 24 % průmysl a 6 % zemědělství.

V roce 2021 vzrostl portugalský HDP o 4,9 %, což byl nejlepší výsledek od roku 1990. Stalo se tak po historicky největším poklesu ekonomiky o 8,4 % v roce 2020, který byl důsledkem nepříznivých dopadů pandemie covid-19 na ekonomickou aktivitu. K výraznému růstu značně napomohla domácí poptávka, došlo rovněž i k oživení soukromé spotřeby a investic. Na konci roku 2021 dosahoval veřejný dluh celkem 269,6 mld. EUR aneb 127,5 % HDP, což představuje pokles o 7,7 % ve srovnání s rokem 2020. Vývoz vzrostl o 18,1 % a dovoz o 21,1 % (-10,3 %, resp. -14,8 % v roce 2020). Obchodní bilance se zbožím skončila deficitem ve výši 19,04 mld. EUR (-14,39 mld. EUR v roce 2020). Ekonomika by si měla v letech 2022 až 2024 udržet růstový profil, a to i v kontextu zvýšené nejistoty spojené s válkou na Ukrajině. Růst HDP v roce 2022 by měl dosáhnout 4,9 %, v roce 2023 by ekonomika měla přidat 2,9 % a o rok později 2,0 %. Země by měla v daném období těžit z většího přílivu prostředků z fondů EU a ze zachování příznivých podmínek financování. Válka na Ukrajině se podobně jako v ostatních zemích podepisuje i na zrychlování růstu inflace, která v březnu 2022 meziročně poskočila o 5,2 %, zatímco za celý rok 2021 dosáhla jen 1,3 %. Pozitivní vývoj panuje na trhu práce, když v roce 2021 dosáhla nezaměstnanost 6,6 %, a vláda počítá s jejím dalším poklesem na 5,9 % v roce 2022.

Portugalsko je standardní tržní ekonomikou na společném trhu EU. Jeho trh je tak volně přístupný českým exportérům, pro které největší příležitosti představují sektory zdravotnictví, dopravní infrastruktury s důrazem na železnice, energetiky, ICT, obranného a bezpečnostního průmyslu a civilního leteckého průmyslu. Obchodní kultura je založena na pozvolném získávání důvěry a budování osobních vztahů. Zvláště v případě státních zakázek je základním předpokladem úspěchu existence kvalitního obchodního zástupce s velmi dobrou znalostí trhu.

Základní údaje	
Hlavní město	Lisabon
Počet obyvatel	10,34 mil.
Jazyk	portugalština
Náboženství	81 % římské katolíci, 3 % jiná křesťanská vyznání, 6 % ateisté, 10 % jiná vyznání
Státní zřízení	parlamentní republika s poloprezidentským systémem
Hlava státu	Marcelo Rebelo de Sousa
Hlava vlády	António Costa
Název měny	euro (EUR)
Cestování	
Časový posun	-1 hod
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Mgr. Petr Šelep
Ekonomický úsek	Ing. Petr Klíma
Konzulární úsek	Mgr. Irena Válkyová
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
2021	
Nominální HDP (mld. USD)	374,4
Hospodářský růst (%)	4,9
Inflace (%)	1,3
Nezaměstnanost (%)	6,6

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu je Portugalská republika (República Portuguesa). Prezidentem je od 9. 3. 2016 Marcelo Rebelo de Sousa, který v březnu 2021 započal druhý pětiletý mandát v pozici hlavy státu.

Jednokomorovým zákonodárným sborem je Shromáždění republiky, ve kterém zasedá 230 poslanců, kteří jsou voleni na 4 roky.

Na základě vítězství levostředové Socialistické strany (PS), které se podařilo získat absolutní většinu poslanců v předčasných parlamentních volbách v lednu 2022, zůstal předsedou vlády António Costa, jenž od roku 2015 vedl dvakrát koaliční či menšinový jednobarevný kabinet. Největší opoziční stranou je v portugalských podmínkách pravostředová Sociálně-demokratická strana (PSD). PS a PSD se v pravidelných cyklech střídají u moci, v některých případech i s formální nebo nepsanou podporou dalších menších parlamentních stran.

Portugalská vnitropolitická scéna se vyznačuje vysokou úrovní stability a kultury, což se mj. velmi příznivě projevilo i v rámci boje s pandemií nemoci covid-19.

Složení vlády (stav odrážející výsledek voleb při jmenování nové vlády dne 30. 3. 2022):

Předseda vlády - António Costa
Ministryně Úřadu vlády - Mariana Vieira da Silva
Ministr zahraničních věcí - João Gomes Cravinho
Ministryně národní obrany - Helena Carreiras
Ministr vnitra - José Luís Carneiro
Ministryně spravedlnosti - Catarina Sarmento e Castro
Ministr financí - Fernando Medina
Ministryně pro parlamentní záležitosti - Ana Catarina Mendes
Ministr hospodářství a moře - António Costa Silva
Ministr kultury - Pedro Adão e Silva
Ministryně vědy, technologie a vysokého školství - Elvira Fortunato
Ministr školství - João Marques da Costa
Ministryně práce, solidarity a sociálního zabezpečení - Ana Mendes Godinho
Ministryně zdravotnictví - Marta Temido
Ministr životního prostředí a klimatu - Duarte Cordeiro
Ministr infrastruktury a bydlení - Pedro Nuno Santos
Ministryně pro územní soudržnost - Ana Abrunhosa
Ministryně zemědělství a výživy - Maria do Céu Antunes

Aktuální složení vlády včetně pozic odborných státních tajemníků na úrovni náměstka ministra je k dispozici na jejich [webových stránkách](#).

1.2 Zahraniční politika země

Do tzv. Karafiátové revoluce v dubnu 1974 byla portugalská zahraniční politika vždy spjata se svou historickou rolí během období mořeplavců, objevů nových teritorií a z toho pramenícího postavení koloniální mocnosti. Portugalská diplomacie historicky usilovala o zachování nezávislosti tváří v tvář nebezpečí anexe ze strany Španělska a o zachování portugalsko-britské aliance, jež se datuje od roku 1294 a přetrvává do dnešních dob. Mezi její další cíle patřilo neustálé úsilí o politickou stabilitu na Pyrenejském poloostrově a o potvrzení zájmů Portugalska v Evropě a v atlantické oblasti, podobně jako v různých historických obdobích v oblasti Indického a Tichého oceánu.

Demokratizace v polovině 70. let 20. století přinesla také začátek nové éry portugalské zahraniční politiky, která od té doby sleduje tři hlavní priority: evropskou integraci, transatlantickou vazbu a portugalsky mluvící země světa.

Portugalsko je zakládající členská země NATO (1949) a od roku 1986 také členská země Evropské unie. Zemi lze definovat jako oddaného zastávce evropské integrace a úzkých transatlantických vztahů.

Portugalsko významně těží z členství v EU, kde patří mezi čisté příjemce z jejích fondů. Během svých předsednictví v Radě EU Portugalsko vždy akcentovalo dialog se zeměmi Afriky. V rámci svého posledního předsednictví v 1. pololetí 2021 uspořádalo jednání lídrů EU s Indií. Další dlouhodobou prioritou v rámci EU je posílení dynamiky a konkurenceschopnosti evropské ekonomiky, v posledních letech ale například i otázky spojené se sociálním rozvojem, migrací, klimatickou změnou a digitalizací.

Prioritizace vztahů se zeměmi EU, s USA a s portugalsky hovořícími zeměmi na různých kontinentech je vedle aktivní role v mezinárodních organizacích stěžejním znakem portugalské zahraniční politiky v 21. století. V rámci NATO i OSN je Portugalsko aktivním přispěvatelem do mírových misí a kontingentů.

Již v 80. letech 20. století Portugalsko iniciovalo myšlenku užší spolupráce zemí hovořících portugalsky, což vyústilo ve formální ustavení Společenství portugalských mluvících zemí (CPLP) v roce 1996. Jeho zakládajícími členskými zeměmi jsou vedle Portugalska také Angola, Brazílie, Kapverdy, Guinea-Bissau, Mosambik a Svatý Tomáš a Princův ostrov. Po získání nezávislosti se v roce 2020 k CPLP přidal také Východní Timor a jako dosud poslední země k CPLP přistoupila v roce 2014 Rovnicková Guinea. V roce 2016 získala pozorovatelský status u CPLP také Česká republika.

Společně se Španělskem se Portugalsko pravidelně účastní iberoamerických summitů. Ve spolupráci s USA, asijskými spojenci a OSN Portugalsko významně podporovalo úsilí Východního Timoru, své někdejší zámořské kolonie, o získání nezávislosti. Aktivity na mezinárodním poli v posledních dekádách přinesly Portugalsku nemalý respekt, o čemž mj. svědčí i řada významných úspěchů ve volbách do vysokých pozic v mezinárodních organizacích. Země je v rámci mezinárodního společenství vnímána jako vážený a vyrovnaný partner, který respektuje ostatní státy a jejich zájmy, prosazuje principy a politiky vedoucí ku prospěchu všech a je velmi důvěryhodný ve způsobu, jakým sleduje své i společné cíle, a jak čelí výzvám, které jsou považuje za vlastní.

V únoru 2022 Portugalsko rozhodně odsoudilo ruskou invazi na Ukrajinu a během několika dní vytvořilo podmínky pro přijímání uprchlíků z Ukrajiny, kterých v období dvou měsíců od zahájení války přišlo do země přes 30 tisíc.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel (2021): 10 344 802

Hustota osídlení (2020): 111,7 obyvatele na km²

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva (2021): 49,79 % (50,3 % muži a 49,7 % ženy)

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva (2021): -0,21 %

Průměrný věk (2020): 45,8 let

Očekávaná délka života (2021): 81,1 let (78,1 let muži a 83,7 let ženy)

Z hlediska demografického má velký význam migrace, jejíž vliv na počet obyvatel je v posledních letech spíše kladný. Příchozí imigranty zejména z Brazílie, portugalsky mluvících zemí Afriky a ze zemí východní Evropy dlouhodobě kompenzoval značný počet zejména mladých Portugalců odcházejících za prací do jiných členských států EU. Významným faktorem je stárnutí populace, v Portugalsku v současnosti žije více než 3,6 milionu penzistů.

Pokud jde o národnostní složení, to tvoří z cca 94 % Portugalci a přes 661 tisíc příslušníků jiných národností (nejvíce z Brazílie, Spojeného království, Kapverd, Rumunska a Ukrajiny). Vzhledem k silnému přílivu uprchlíků z Ukrajiny zejména během března 2022 se Ukrajinci stali během několika týdnů po Brazilcích druhou nejpočetnější národnostní menšinou v Portugalsku.

Z hlediska náboženského tvoří většinu (81 %) římská katolíci, 3 % jiná křesťanská vyznání, 0,6 % jiná náboženství, 6 % ateisté a zbytek nespécifikováno. Role katolické víry a církve v životě zejména mladých Portugalců však ve srovnání s minulostí klesá.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

V roce 2021 vzrostl HDP o 4,9 %, což byl nejlepší výsledek od roku 1990. Stalo se tak po historicky největším poklesu ekonomiky o 8,4 % v roce 2020, který byl důsledkem nepříznivých dopadů pandemie covid-19 na ekonomickou aktivitu. K výraznému růstu značně napomohla domácí poptávka, došlo rovněž i k oživení soukromé spotřeby a investic. Veřejný dluh dosahoval na konci roku 2021 celkem 269,6 mld. EUR aneb 127,5 % HDP, což představuje pokles o 7,7 % ve srovnání s rokem 2020. Vývoz vzrostl o 18,1 % a dovoz o 21,1 % (-10,3 %, resp. -14,8 % v roce 2020). Obchodní bilance se zbožím skončila deficitem ve výši 19,04 mld. EUR (-14,39 mld. EUR v roce 2020).

Ekonomika by si dle březnové prognózy centrální Banco de Portugal měla v letech 2022–2024 udržet růstový profil v kontextu zvýšené nejistoty spojené s válkou na Ukrajině. Proto pro rok 2022 došlo ke snížení odhadu růstu HDP na 4,9 %, v roce 2023 by ekonomika měla růst o 2,9 % a v roce 2024 o 2,0 %. Země by měla v daném období těžit z většího přílivu prostředků z fondů EU a ze zachování příznivých podmínek financování. Válka na Ukrajině se podepisuje i na zrychlování růstu inflace, která v roce 2021 dosáhla 1,3 %. V dubnu 2022 však ceny meziročně poskočily již o 7,2 %, což bylo nejvíce od června 1993. Na růstu inflace se nejvíce podílely ceny energií, které vzrostly o 26,7 %. Vláda na jaře 2022 počítala s inflací ve výši 4 %, což je o 3,1 % více, než kolik plánovala při koncipování návrhu státního rozpočtu na rok 2022. Pozitivní vývoj přetrvává na trhu práce, když v roce 2021 dosáhla nezaměstnanost 6,6 % a vláda počítá s jejím dalším poklesem na 5,9 % v roce 2022.

Služby se podílejí na tvorbě HDP ze 75 % a zaměstnávají přibližně 70 % populace. Významnou roli hraje cestovní ruch, jehož podíl na HDP i s návaznými obory představuje přibližně 19 %. Toto odvětví bylo jedním z těch, které pandemií trpěly nejvíce, když došlo k poklesu o více než 50 %. Zemědělství tvoří přibližně 3 % HDP a zaměstnává 6 % aktivního obyvatelstva. Hlavními zemědělskými produkty jsou obiloviny, ovoce, zelenina a víno. V případě korku připadá na Portugalsko 50 % jeho celosvětové výroby a 60 % exportu. Země také patří mezi 9 hlavních vývozců vína na světě. Potravinářská a zemědělská odvětví byla pandemií covid-19 zasažena jen mírně, neboť distribuční kanály základních potravin na domácím trhu byly chráněny před omezujícími opatřeními. Chov dobytka, výroba mléka a sýrů, pěstování rostlin, květin a drobného ovoce, jakož i další činnosti související s cestovním ruchem (víno, venkovská turistika) a směřující na zahraniční trhy (zejména Španělsko, Francie, Itálie a Spojené království) utrpěly větší ztráty. Těžba nerostů (měď, cín) představuje významnou část HDP, země je také jedním z hlavních vývozců mramoru. Průmysl zaměstnává 25 % aktivního obyvatelstva a představuje 22 % HDP. Zpracovatelský průmysl je moderní a dominují mu malé a střední firmy. Hlavními odvětvími jsou hutnictví, strojírenství, elektrotechnický a elektronický průmysl, textilní průmysl a stavebnictví. Země posílila svoji roli v automobilovém průmyslu a vyniká ve výrobě forem. Do popředí se posouvají také biotechnologie a informační technologie. Průmysl byl krizí způsobenou covid-19 zasažen silněji než zemědělská výroba.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	2,2	-8,4	4,9	5,4	2,7
HDP/obyv. (USD/PPP)	37 889,70	34 250,40	37 050,00	40 810,00	43 080,00
Inflace (%)	0,3	-0,1	0,9	1,8	1,6
Nezaměstnanost (%)	6,6	7,0	6,8	6,0	6,0
Export zboží (mld. USD)	67,1	56,2	78,5	82,7	83,6
Import zboží (mld. USD)	89,5	74,7	101	107,4	108,1
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-18,7	-14,0	-19,3	-21,3	-21,0
Průmyslová produkce (% změna)	-2,3	-11,0	6,5	4,3	2,0
Populace (mil.)	10,3	10,3	10,3	10,3	10,2
Konkurenceschopnost	39/63	37/63	36/64	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Portugalská vláda plánuje v souvislosti s očekávaným hospodářským oživením po překonání pandemie covid-19 pokračovat v omezitelné rozpočtové politice a průběžně snižovat poměr veřejného dluhu k HDP, který v roce 2020 narostl na 133,6 %, a le v roce 2021 se jej již podařilo snížit na 127,5 %. V roce 2022 vláda hodlá hospodařit s rozpočtovým deficitem ve výši 1,9 % a pokračovat tak v konsolidaci veřejných financí. V návrhu portugalského plánu obnovy a odolnosti, který země předložila do Bruselu v dubnu 2021, je plánováno snížení podílu veřejného dluhu vůči HDP na 117,1 % v roce 2024.

Platební bilance v roce 2020 (v mil. EUR, Banco de Portugal)

Běžný účet: -2 403, z toho zboží -15 033, služby 9 465, prvotní důchody -2 543 a druhotné důchody 5 710

Kapitálový účet: 3 827

Finanční účet: 1 937, z toho přímé investice -7 999, portfoliové investice 12 724, finanční deriváty 745, ostatní investice -6 337

V roce 2021 dosáhly devizové rezervy 28,338 mld. EUR a čistý zahraniční dluh 170,628 mld. EUR. Dluhová služba představovala v 3,5 % HDP.

Pokud jde o daně, v autonomní oblastech jsou uplatňovány nižší sazby DPH (Madeira: základní 22 %, střední 12 % a snížená 5 %, Azorské ostrovy: základní 18 %, střední 9 % a snížená 4 %) i daně z příjmu právnických osob (Madeira 14,7 %, Azorské ostrovy 16,8 %).

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-2,8
Veřejný dluh (% HDP)	127,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-2,4
Daně	2022
PO	21 %
FO	14,5 – 48,0 %
DPH	základní 23 %, střední 13 % a snížená 6 %

2.3 Bankovní systém

Portugalský bankovní sektor je dnes v porovnání s obdobím finanční krize v letech 2010 až 2014 odolnější. Došlo ke zvýšení úrovně efektivity, likvidity, kvality aktiv, ziskovosti i solventnosti. Podmínky přístupu k úvěrům jsou velmi příznivé a od roku 2019 konvergují k průměru eurozóny. I nadále však bankovní sektor čelí důležitým výzvám, mezi které patří zpomalení ekonomiky, pokračování politiky nízkých úrokových sazeb v delším časovém horizontu, zvýšení konkurence a možné změny legislativy a regulace. Na bankovní systém se vztahuje řada omezení, která jinde v Evropě nejsou. Jde mj. o stanovení maximálních úrokových sazeb na spotřebitelské úvěry, zákaz záporných úrokových sazeb u vkladů a zákaz provizí za provoz jednotné sítě bankomatů. V roce 2019 odvětví zaměstnávalo přes 46 tisíc lidí a bankovní síť čítala 4023 poboček, 13 945 bankomatů a 149 úvěrových institucí (61 bank, 85 vzájemných zemědělských úvěrových bank a 3 spořitelny). Regulační úlohu plní centrální Banco de Portugal, jež stanovuje pravidla, která musí všechny subjekty působící na trzích retailového bankovníctví dodržovat.

Největší bankovní domy v Portugalsku

- 1 Caixa Geral de Depósitos (CGD) je akciová společnost, jejíž kapitál je ze 100 % v rukou státu. Její činnost je však plně srovnatelná s činností jakékoli jiné banky. Jedná se o největší banku v Portugalsku.
- 1 Millennium BCP – Banco Comercial Português je největší soukromou finanční skupinou v zemi a z hlediska podílu na trhu jí patří druhé místo. Je velmi aktivní v Polsku, kde má síť 702 poboček, což je více než v samotném Portugalsku, kde disponuje 477 pobočkami.
- 1 Santander Totta je finanční skupina vedená španělskou Banco Santander, která je největší bankovní skupinou v eurozóně a čtvrtou největší na světě.
- 1 Banco BPI vede mnohostrannou finanční skupinu zaměřenou na bankovníctví s kompletní nabídkou finančních produktů a služeb pro soukromé zákazníky, instituce a firmy. Skupinu v roce 2017 získala španělská La Caixa, nicméně původní portugalský název banky zůstal zachován.
- 1 Novo Banco je z rozhodnutí centrální banky nástupnickou a prozatímní finanční institucí po zkrachované Banco Espírito Santo – BES. Její základní kapitál činí 4,9 mld. EUR a je plně upsán Fondem pro řešení krizí, který je vytvářen z vkladů všech bankovních domů v Portugalsku.

2.4 Daňový systém

Portugalský daňový systém se zakládá na souboru daní státních a komunálních, přímých a nepřímých. Lze jej označit za poměrně přehledný a stabilní. Nepravidelně dochází k dílčím změnám způsobu výpočtu daní z příjmů fyzických osob, zejména co se týče stanovení příjmových pásem, míry zdanění a výše nezdanitelného základu. Výhledově nejsou plánovány žádné významné změny daňového systému.

Daně z příjmu

Daň z příjmu fyzických osob (IRS) je silně progresivní a proměnná v závislosti na počtu vyživovaných osob, nejnižší sazba pro příjmy do 7 112 EUR ročně je 14,5 %, nejvyšší sazba pro příjmy nad 80 882 EUR ročně činí 48 %.

Daň z příjmu právnických osob (IRC) má standardní sazbu 21 %, přičemž v autonomní oblastech (Madeira a Azorské ostrovy) jsou v některých případech uplatňovány nižší sazby. Snížená sazba 17 % (12,5 % v případě vnitrozemí) se uplatňuje na malé a střední podniky, ale jen na prvních 25 000 EUR zisku. Vysoké zisky podléhají přírážkové sazbě, a to 3 % ze zisku v rozmezí 1,5 až 7,5 mil. EUR, 5 % ze zisku mezi 7,5 a 35 mil. EUR a 9 % ze zisku přesahujícího 35 mil. EUR. Obecní přírážka se vybírá ze zdanitelného zisku sazbou do výše 1,5 % v závislosti na obci, což vede k maximální možné souhrnné sazbě daně ve výši 31,5 %.

Daň z nemovitostí (IMI)

Sazby této obecní daně se pohybují mezi 0,3 % a 0,8 % hodnoty nemovitosti, a to v závislosti na jejím typu a rozhodnutí zastupitelstev o konkrétní výši sazby.

Spotřební daně (IEC)

Daň z přidané hodnoty (IVA) – kontinent 23 %, 13 % a 6 %, Madeira 22 %, 12 % a 5 %, Azory 18 %, 9 % a 4 % Dalšími daněmi jsou daň z minerálních paliv a plynu (ISP), daň z tabáku a tabákových výrobků, daň z lihovin, daň z motorových vozidel.

Sociální pojištění

Zaměstnavatel odvádí 23,75 % a zaměstnanec 11,0 %, celkem tedy 34,75 % z příjmu.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Saldo obchodní bilance Portugalska se zeměmi EU je dlouhodobě výrazně záporné. V rámci platební bilance je tento schodek nahrazován přebytkem, pokud jde o výměnu služeb, a to především zásluhou cestovního ruchu. V roce 2021 došlo k výraznému oživení zahraničního obchodu Portugalska se zeměmi EU po propadu o rok dříve vlivem pandemie covid-19.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z PT do EU (mil. EUR)	37 142,1	40 380,1	42 367,4	38 369,9	45 461,0
Import PT z EU (mil. EUR)	51 330,2	55 388,40	58 990,50	50 887,90	60 925,0
Saldo PT s EU (mil. EUR)	-14 188,1	-15 008,3	-16 623,1	-12 518,0	-15 464,0

Zdroj: Evropská komise, Instituto Nacional de Estatística (rok 2021)

Obchodní vztahy s ČR

V roce 2021 byl zaznamenán historicky nejvyšší objem vzájemného obchodu zbožím mezi ČR a Portugalskem. Celkový obrat vzájemné obchodní výměny se v roce 2021 ve srovnání s rokem 2020 zvýšil o 18,9 %, když český vývoz vzrostl o 16,4 % a dovoz z Portugalska o 22,3 %. ČR si dlouhodobě udržuje kladné saldo vzájemného obchodu, v roce 2021 dosáhlo 3,3 mld. CZK.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR do PT (mld. CZK)	13,6	15,2	17,2	15,0	17,5
Import z PT do ČR (mld. CZK)	10,9	11,0	12,0	11,4	14,2
Saldo PT s ČR (mld. CZK)	-2,6	-4,1	-5,2	-3,6	-3,3

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Saldo obchodní bilance Portugalska se zeměmi mimo EU je dlouhodobě o poznání vyrovnanější, než jak je tomu v případě obchodu uvnitř EU, který je nicméně z hlediska Portugalska mnohem významnější.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export PT do zemí mimo EU (mil. EUR)	15 669,3	17 469,9	17 535,4	15 387,5	18 090,0
Import do PT ze zemí mimo EU (mil. EUR)	15 563,1	20 373,0	17 120,2	15 219,2	21 772,0
Saldo PT se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	106,2	-2 903,1	415,2	168,3	-3 682,0

Zdroj: EIU, Eurostat, Instituto Nacional de Estatística (rok 2021)

3.2 Přímé zahraniční investice

Objem přímých zahraničních investic (PZI) v Portugalsku dosahoval na konci roku 2021 celkem 154,98 mld. EUR, z čehož ze zemí Evropské unie do země směřovalo 117,33 mld. EUR z celkové částky. Během roku 2021 přišly do Portugalska PZI ve výši 2,7 mld. EUR. Tato částka zahrnuje i projekt španělského petrochemického gigantu Repsol ve výši 657 mil. EUR do výstavby dvou závodů na výrobu polymerů v průmyslové zóně Sines, který představuje největší zahraniční investici v Portugalsku za poslední desetiletí.

Historicky patří mezi největší zahraniční investory v Portugalsku Španělsko (celková pozice 33,3 mld. EUR v roce 2021), Nizozemsko (32,1 mld. EUR), Lucembursko (26,5 mld. EUR), Francie (12,6 mld. EUR) a Spojené království (9,7 mld. EUR). Statistiky centrální Banco de Portugal evidují na konci roku 2021 celkovou pozici českých investic v Portugalsku ve výši 4,47 mil. eur.

Pokud jde o sektorovou strukturu PZI, nejvíce investic směřuje do sektoru služeb, zpracovatelského průmyslu, energetiky, vodárenství a stavebnictví.

Celkový objem PZI Portugalska v zahraničí dosahoval na konci roku 2021 hodnoty 50,37 mld. EUR. Hlavními cíli portugalských investic jsou země Evropské unie (35,09 mld. EUR), nicméně relativně významné jsou rovněž investice do zemí Společenství portugalsky mluvících zemí (CPLP), které dosahují 6,75 mld. EUR.

Investiční prostředí v Portugalsku odpovídá standardům členských států Evropské unie. Země neklade překážky pro vstup zahraničního kapitálu, a to ani do strategických odvětví ekonomiky.

Mezi české společnosti investující v Portugalsku patří například Tescoma, Moravia Steel, BTL a Bramko.

3.3 FTA a smlouvy

Portugalsko je od roku 1986 členským státem EU, jeho trh je tedy z hlediska českého exportu volně přístupný.

Hospodářské vztahy mezi Českou republikou a Portugalskem jsou dále podpořeny následujícími platnými mezivládními dohodami, které poskytují právní rámec pro posilování spolupráce v jednotlivých sektorech:

- 1 Dohoda o vzájemné ochraně a podpoře investic, Praha 13. 11. 1993;
- 1 Dohoda o zamezení dvojího zdanění, Lisabon 5. 1. 1994;
- 1 Dohoda o hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci, Lisabon 8. 7. 1994.

Mezi další bilaterální instrumenty v hospodářské oblasti patří:

- 1 Memorandum o porozumění mezi Hospodářskou komorou ČR a Portugalskou průmyslovou asociací (Associação Industrial Portuguesa – AIP) v Lisabonu a Dohoda o spolupráci s Portugalskou podnikatelskou asociací (Associação Empresarial de Portugal – AEP) v Portu (leden 2004);
- 1 Memorandum o spolupráci mezi Magistrátem města Brno a Magistrátem města Porto (březen 2004);
- 1 Protokol o spolupráci mezi agenturami CzechInvest a AICEP (duben 2010);
- 1 Memorandum o porozumění mezi Svazem průmyslu a dopravy a Portugalskou průmyslovou asociací o zřízení Hospodářské a obchodní rady mezi Portugalskem a Českou republikou (prosinec 2016);
- 1 Memorandum o spolupráci mezi Svazem průmyslu a dopravy ČR a Portugalskou obchodní konfederací – CIP (listopad 2020).

3.4 Rozvojová spolupráce

Celkový objem portugalské rozvojové spolupráce dosáhl v roce 2021 výše 380 mil. EUR, což bylo o 4 % více než v předchozím roce. Portugalský příspěvek na mezinárodní rozvojovou spolupráci představoval 0,16 % hrubého národního příjmu (GNI) země.

Priority rozvojové spolupráce se řídí dvěma hlavními kritérii, kterými jsou priority definované partnerskými zeměmi v jejich národních rozvojových strategiích a specifický potenciál rozvojové spolupráce prostřednictvím společného portugalského jazyka a historie, což předurčuje koncentraci prostředků do oblasti vzdělávání a odborné přípravy, posílení kapacit a administrativní kvality státu.

Bilaterální rozvojová pomoc, kterou Portugalsko poskytuje, představuje přibližně 36 % celkové poskytované rozvojové pomoci a je soustředěna zejména do portugalsky mluvících zemí v Africe a do Východního Timoru. V roce 2021 dosáhla 137 mil. EUR, přičemž nejvíce prostředků směřovalo do Mosambiku, Guineje-Bissau, Východního Timoru, Svatého Tomáše a Princova ostrova a na Kapverdy. Významná část rozvojové pomoci se týká zvýhodněných úvěrových linek na výstavbu infrastruktury a investic v sektorech obnovitelné energie, životního prostředí, cestovního ruchu a sociálního bydlení.

Mnohostranná rozvojová pomoc byla v roce 2021 meziročně navýšena o 21 mil. EUR a dosáhla celkem 243 mil. EUR. Portugalsko ji poskytovalo v úzké spolupráci především s EU a Africkou rozvojovou bankou, přičemž největší prioritou bylo zmírnění dopadů pandemie nemoci covid-19 a položení základů pro sociální a ekonomickou obnovu partnerských zemí. Zároveň byl posílen dialog a úroveň partnerství s organizacemi občanské společnosti, kterým směřovalo o 7 % prostředků více než v roce 2020.

Z hlediska českých firem je cesta k účasti na rozvojových projektech v cílových zemích možná zejména formou účasti v dodavatelských konsorciích, v jejichž čele pravidelně figurují významné portugalské podniky.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Pandemie covid-19 naplno odhalila nepřipravenost veřejného zdravotnického sektoru. Zvýšení objemu investic do zdravotnictví patří mezi priority vlády, pro rok 2022 byl rozpočet veřejného zdravotnického systému SNS navýšen až na 330 mld. Kč. Do roku 2023 bude zahájena výstavba 4 velkých nemocnic a rekonstrukce a modernizace řady stěžejních zdravotnických zařízení. Plánované investice přinesou nemalé příležitosti mj. pro dodavatele nemocničních lůžek, zařízení a materiálu, diagnostických přístrojů a laboratorního vybavení.

► Obranný průmysl

Zákon o vojenském plánování počítá v letech 2019 až 2030 s akvizičními investicemi v celkové výši 120 mld. Kč, přičemž celkové výdaje na obranu by měly v roce 2024 dosahovat 1,66 % HDP. Plánován je mj. nákup letadel, lehkých obrněných vozidel a modernizace v oblasti satelitních komunikací, kybernetické obrany, vojenských informací a polních nemocnic. V souvislosti s opakujícími se tragickými lesními požáry je plánován i nákup či pronájem leteckých prostředků pro boj s ohněm, což mj. skýtá zajímavé příležitosti i pro dodavatele statických monitorovacích zařízení a dronů.

► Energetický průmysl

Jednou z priorit portugalské vlády je rozvoj zelené ekonomiky a urychlení přechodu k cirkulární, resp. uhlíkově neutrální ekonomice. Nejvýznamnější sázkou portugalské vlády v rámci snahy o dekarbonizaci ekonomiky a vyhovění cílům plynoucích z Green Deal jsou masivní investice do výroby vodíku, který by měl v dohledné době nahradit energii získávanou spalováním zemního plynu. Vláda předpokládá, že země bude schopna prostřednictvím moderních technologií do vodíkového řetězce v příštím desetiletí mobilizovat investice ve výši přes 170 mld. Kč, přičemž do roku 2030 plánuje instalaci elektrolyzérů s výrobní kapacitou ve výši až 2,5 GW. Zajímavou příležitostí pro české dodavatele bude skýtat také plánovaná modernizace a navyšování kapacity rozvodné sítě.

► Železniční a kolejová doprava

Do roku 2030 mělo směřovat do budování železniční infrastruktury až 10,5 mld. EUR, počítá se mj. i s vybudováním vysokorychlostních tratí mezi metropolemi Lisabon a Porto a mezi Portem a Vigem ve Španělsku. Plánována je dostavba dalších několika páteřních tratí, které by měly zlepšit napojení na evropskou železniční síť, a dále elektrifikace a modernizace stávajících úseků a obnova zastaralého vozového parku. V této souvislosti budou dodavatelská konsorcia poptávat kolejnice, výhybky, signalizační zařízení i vlastní vlakové soupravy. V plánu je rovněž modernizace a posilování systémů MHD v řadě měst, což skýtá příležitosti pro dodavatele tramvají, příměstských vlaků a autobusů s ekologicky šetrným pohonem.

► Civilní letecký průmysl

Výkon portugalského leteckého průmyslu roste v posledních letech v průměru o 12 % ročně. Hlavním tahounem dynamického růstu je brazilský výrobce Embraer, který v zemi provozuje dvě továrny a je většinovým vlastníkem tradičního výrobního a opravárenského podniku OGMA. Vzhledem ke zvyšujícímu se leteckému provozu je ve stádiu přípravy výstavba druhého civilního letiště v Lisabonu, které bude určeno především pro nízkonákladové lety a mělo by vyrůst na místě stávajícího vojenského letiště na jižním břehu ústí řeky Tejo. Kromě rozšíření dodávek komponent pro letecký průmysl se tak rýsují i příležitosti pro dodavatele letištních a radarových technologií.

Kompletní Mapa oborových příležitostí pro Portugalsko je k dispozici na stránkách [BusinessInfo](https://www.businessinfo.cz/portugalsko).

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Portugalská obchodní kultura je zaměřena na budování vztahů. V hierarchické struktuře mnoha portugalských společností a organizací hraje důležitou roli věk a seniorita, téměř všechna relevantní rozhodnutí jsou přijímána vedením organizace a za zavřenými dveřmi. Proces rozhodování obvykle vyžaduje řadu jednání a více fází zvažování, nelze očekávat konečný výsledek okamžitě. Ve srovnání s některými zeměmi např. v severní Evropě se tolerance ke změnám a nekonvenčním řešením v Portugalsku jeví jako omezenější. Lidé obecně dávají přednost práci s někým, koho dobře znají, kterého respektují a důvěřují mu. Jsou také upřednostňovány osobní schůzky před konferenčními hovory a e-maily. Na rozdíl od svých sousedů na Pyrenejském poloostrově, Španělsku, Portugalci méně gestikulují. Během jednání zůstávají vždy klidní a vyhýbají se silnějším emocionálním projevům.

4.2 Oslovení

První kontakt a vyjádření zájmu o schůzku by měly být ideálně učiněny s předstihem alespoň dvou týdnů, vhodné je i opětovné potvrzení schůzky několik dní před jejím uskutečněním. Není vhodné plánovat jednání během měsíce srpna, neboť se v Portugalsku jedná o špičku období dovolených. Podobně nepraktické co se týče plánování schůzky, jsou i dny před Vánoce a Novým rokem. Obvyklá pracovní doba je od pondělí do pátku od 8:30 hod. nebo 9:00 hod. do 18:00 hod. s delší přestávkou na oběd v trvání 1 až 2 hodin, kterou je případně možno využít k uskutečnění jednání.

4.3 Obchodní schůzka

Pro sjednání obchodní schůzky se jako vhodný jeví prvotní telefonický kontakt s dostatečným předstihem, na jehož základě se dále dohadují detaily setkání prostřednictvím e-mailu. První schůzky jsou spíše formální a většinou probíhají v sídle jedné ze stran. Na straně portugalského partnera se obvykle jedná účastní více lidí. Dochází k vzájemnému představení se a výměně kontaktních informací včetně vizitek. Následná jednání již mohou probíhat i v méně formálním prostředí (restaurace, kavárny apod.). Je možné obdarovat partnera menším dárkem s vazbou na firmu nebo na ČR. Obdržené dárky se rozbalují, je vhodné vyjádřit potěšení. Pokud jde o dochvilnost, postoj Portugalců je přiměřeně uvolněný. Ačkoliv by se mohlo zdát, že portugalským partnerům na dochvilnosti v obchodním nebo společenském kontextu příliš nezáleží, od cizinců ji obvykle očekávají.

Navázání obchodní spolupráce obvykle nějakou dobu trvá. Portugalci mají určitý odpor ke změnám, a proto může být vstup na konkurenční trh poněkud náročný. Po překonání úvodních bariér však mají Portugalci tendenci být spolehlivými a dlouhodobými obchodními partnery. Ačkoliv je v Portugalsku dominantní katolická víra, náboženská otázka se v obchodních vztazích neodráží.

Portugalci upřednostňují jasnou a stručnou komunikaci. Zástupce české firmy by proto měl být na jednání vždy dobře připraven. Na jeho začátku se očekává stručné představení společnosti a jejích referencí a úspěchů. Rovněž je vhodné zmínit pozitivní ekonomické aspekty České republiky, neboť ne vždy o nich mají portugalští partneři dobrý přehled. Během jednání je vhodné používat jasnou argumentaci, není nutno zacházet do zbytečných detailů. Na konci jednání je vhodné shrnout hlavní prvky a pozitiva naší nabídky.

Pokud jde o obchodní jednání, jsou Portugalci obvykle rezervovaní a emoce příliš neprojevují. Vhodným způsobem jak „prolomit ledu“, je zmínka o významných postavách či událostech v Portugalsku.

Mezi podnikateli, kteří pocházejí ze dvou největších portugalských metropolitních oblastí, lze pozorovat určité rozdíly. Zatímco podnikatelé ze severního Porta a okolí si cení více osobního kontaktu a bývají přátelštější, otevřenější a emotivnější, podnikatelé z oblasti hlavního města Lisabonu vyznávají více „korporátní kulturu“ a upřednostňují spíše profesionální kontakt před bližším osobním.

V dalších fázích obchodních vztahů, kdy se jednání odehrávají již nezřídka i v restauracích, bývá nedílnou součástí tabule dobré víno.

V pracovním prostředí obvykle Portugalci cení eleganci a módu, všímají si i značek a doplňků. Oblečení vnímají jako odraz společenského postavení a úspěchu.

Co se týče složení jednacího týmu, obchodní delegace by měla v ideálním případě zahrnovat vedoucího pracovníka, nejlépe ředitele, jakož i technického pracovníka, který bude schopen prezentovat nabízený produkt detailněji i z technického hlediska. Nezáleží na věkovém ani genderovém složení týmu.

V Portugalsku nebývá častým zvykem zvat obchodní partnery domů a neočekává se to ani od partnerů. Většina schůzek se odehrává v jednacích místnostech či kancelářích, případně v méně formálním prostředí jako jsou restaurace či kavárny. Pokud však jsme pozváni na večeři ke kolegovi nebo k obchodnímu partnerovi domů, je vhodné přinést hostiteli, případně jeho manželce, dárek, což může být víno, květiny, čokoláda, broušené sklo, typická keramika apod.

4.4 Komunikace

Potřeba tlumočení

Portugalci, zejména pokud jde o mladší generace, obvykle dobře ovládají anglický jazyk, a proto by ve většině případů nemělo být nutné využívání služeb tlumočnicka. Pokud jde o firemní a propagační materiály, anglický jazyk nepředstavuje problém. Pakliže má však český partner možnost prezentovat se materiály v portugalském jazyce, určitě tím udělá u partnerů dobrý dojem. V této souvislosti je však vhodné věnovat pozornost rozdílům mezi portugalskou a brazilskou portugalsčinou. Mylná je poměrně obvyklá představa, že by bylo v Portugalsku možné vystačit se španělštinou, jejíž používání by mohlo být naopak vnímáno negativně.

Jazyková vybavenost

Angličtinu obvykle zvládají zejména mladší generace portugalských podnikatelů. Starší generace zpravidla ovládají častěji francouzštinu. V případě velmi malých firem či podnikatelů v pokročilejším seniorním věku však může nastat s jazykem vzájemné komunikace problém, a proto je vhodné si tuto otázku vyjasnit předem.

Komunikační tabu

Politickým, náboženským či jiným kontroverzním tématům je vhodné se při obchodních jednáních raději vyhnout.

Formy komunikace

Ačkoliv Portugalci obecně preferují, minimálně v prvotní fázi, osobní kontakt, v dalším průběhu komunikace není problém řešit rutinní záležitosti prostřednictvím e-mailu nebo telefonu.

4.5 Doporučení

V první řadě je vhodné pečlivě zvážit, zda relativně malý portugalský trh se svými specifiky je vhodným cílem pro uplatnění našeho produktu či služby. Portugalská ekonomika prochází proměnou, která se na jedné straně vyznačuje snahou o modernizaci a zefektivnění základní infrastruktury, ale i otevřeností k inovativním a moderním řešením, které jsou v souladu s dobou. Aktuálními hesly jsou obnovitelné zdroje energie, digitalizace, smart cities apod.

V této souvislosti je vždy dobré si uvědomit silnou ekonomickou provázanost Portugalska se Španělskem, se kterým má země jedinou pozemní hranici. Nežřídká se stává, že obchodní zástupce či distributor zahraniční firmy ve Španělsku pokrývá i portugalský trh. Na druhou stranu má z historických důvodů Portugalsko tradičně silné ekonomické vazby na své bývalé kolonie, a to zejména v Africe, což se týká i znalostí tamní obchodní kultury.

Portugalským obchodním partnerům je vhodné prezentovat dosavadní reference naší firmy, resp. nabízeného produktu či služby, a to pokud možno z vyspělých trhů.

Ačkoliv to na společném trhu EU není nutnou podmínkou, v realitě Portugalska platí, že je nanejvýš vhodné mít pro dlouhodobé působení na trhu místního distributora, který již disponuje sítí obchodních partnerů a dokonalou znalostí trhu. V případě zájmu o získání zakázky ve státním sektoru je kvalitní domácí partner de facto nutností.

V zájmu dlouhodobého úspěšného působení na portugalském trhu je vhodné po navázání profesionálního kontaktu nenásilně budovat i dobré osobní vztahy.

4.6 Státní svátky

V Portugalsku jsou následující státní svátky:

- 1 Nový rok - 1. leden
- 1 Velký pátek - pohyblivý svátek (březen-duben)
- 1 Den svobody - 25. duben (výročí tzv. Karafiátové revoluce 1974)
- 1 Svátek práce - 1. květen
- 1 Svátek těla a krve páně (Corpus Cristi) - pohyblivý svátek (60 dní po Velikonocích)
- 1 Den Portugalska, Camõese a Portugalských společenství - 10. červen
- 1 Nanebevzetí Panny Marie - 15. srpen
- 1 Svátek vyhlášení republiky - 5. říjen
- 1 Svátek všech svatých - 1. listopad
- 1 Svátek obnovení nezávislosti - 1. prosinec
- 1 Neposkvrněné početí - 8. prosinec
- 1 Vánoce - 25. prosinec

Mimo státních svátků v Portugalsku existují i svátky regionální a městské (např. Lisabon - 12. 6., sv. Antonín, Porto - 24. 6., sv. Jan).

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Portugalsko coby součást jednotného trhu EU je těsně navázáno na své tradiční dodavatele – Španělsko, Německo, Francii a další členské země EU. Případným zájemcům o vývoz do Portugalska lze doporučit navázat partnerství se silnými místními firmami, což může pomoci také k proniknutí do některých afrických teritorií, zejména Angoly, Mosambiku či dalších bývalých portugalských kolonií. Také účast v tendrech vyhlašovaných v Portugalsku bez silného domácího a místních poměrů dobře znalého partnera obvykle nemá velkou šanci na úspěch.

Distribuční a prodejní síť dosahuje v současné době jedné z nejvyšších úrovní centralizace v rámci států Evropské unie. Pro případnou realizaci spotřebního zboží na portugalském trhu je proto výhodnější navazovat přímé obchodní vztahy s největšími společnostmi v oblasti hypermarketů – Makro, Jumbo (skupina Auchan), Modelo-Continente (skupina Sonae), Pingo Doce (skupina Jerónimo Martins) nebo s distribučními a obchodními společnostmi a asociacemi.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Nejčastějšími právními formami podnikatelských subjektů v Portugalsku jsou ekvivalenty českých s. r. o., případně OSVČ. Podobně existují i jiné typy právních forem, jako je známe z ČR, a to i se všemi srovnatelnými náležitostmi, výhodami a případnými nevýhodami. Role solidního obchodního zástupce na místním trhu je z pohledu českého exportéra neocenitelná, přičemž jeho konkrétní právní forma není z hlediska realizace obchodních případů důležitá.

Proces založení obchodní společnosti v Portugalsku má několik fází:

- 1 Definice aktivity společnosti a jejího jména
- 1 Určení data ve veřejné listině pro založení společnosti
- 1 Podpis veřejné listiny u notáře (společnost však může být založena i online na portálu www.empresanahora.pt nebo www.portaldaempresa.pt)
- 1 Určení počátku činnosti a registrace jako plátce daní
- 1 Registrace u obchodního rejstříku
- 1 Registrace u správy sociálního pojištění

Na stránkách státní agentury AICEP lze nalézt bližší údaje týkající se podnikání fyzických i právnických osob v Portugalsku. Další užitečné informace jsou k dispozici také například na stránkách agentury Expatica.

5.3 Marketing a komunikace

Doporučené reklamní agentury

Havas Portugal

Tel.: +351 218 910 600

E-mail: geral@havas.com

Web: <https://pt.havas.com/>

Fuel

Tel.: +351 218 937 110

E-mail: fuel@fuel.pt

Web: <https://www.fuel.pt/>

VMLY&R

Tel.: +351 213 127 300

E-mail: pedro.gonzalez@vmlyr.com

Web: <https://www.vmlyr.com/pt-pt/portugal>

Partners

Tel.: +351 213 703 070

E-mail: tomas.froes@partners.pt

Web: <http://partners.pt/>

BAR Ogilvy

Tel.: +351 967 181 300

E-mail: barogilvy.portugal@barogilvy.com

Web: <https://barogilvy.pt/>

Doporučené PR agentury

Global Press

Tel.: +351 213 944 020

E-mail: gp@global-press.com

Web: <https://global-press.com/>

Key Message Comunicação Estratégica

Tel.: +351 962 525 045

E-mail: geral@keymessage.pt

Web: <http://keymessage.pt/>

Lewis

Tel.: +351 210 415 952

E-mail: hellolisbon@teamlewis.com

Web: <https://www.teamlewis.com/>

Adagietto

Tel.: +351 210 737 700

E-mail: bemvindo@adagietto.pt

Web: <https://www.adagietto.pt/>

Pondera

Tel.: +351 213 933 690

E-mail: geral@pondera.pt

Web: <https://www.pondera.pt/>

Doporučené HR agentury

Michael Page

Tel.: +351 210 419 110

E-mail: lisboa@michaelpage.pt

Web: <https://www.michaelpage.pt/>**Hays**

Tel.: +351 217 826 560

E-mail: marketing@hays.pt

Web: <https://m.hays.pt/>**ManPower**

Tel.: +351 300 032 623

E-mail: geral@manpowergroup.pt

Web: <https://www.manpowergroup.pt/>**Randstad**

Tel.: +351 800 244 244

E-mail: randstad@randstad.pt

Web: <https://www.randstad.pt/>**Egor**

Tel.: +351 213 896 300

E-mail: dgcomercial@egor.pt

Web: <https://egor.pt/>

Trendem posledních let jsou stále větší investice velkých společností do reklamy v digitálním prostoru. Přestože firmy nadále inzerují i v tradičních médiích, jakými jsou televize, rozhlas nebo tištěná média, stále více sázejí i na digitální kanály a sociální sítě jako například Facebook a Instagram. Vzhledem k tomu, že počet sportovních a kulturních akcí v posledních letech v Portugalsku roste, zvyšuje se i objem tradiční i digitální inzerce značek, které patří mezi sponzory těchto akcí. Své místo na trhu si udržují i klasické billboardy.

Portugalsko je moderní a velmi otevřená země, pokud jde o nové přístupy k reklamě. Stále více se v reklamách prosazuje humor a užití nápaditých kontextů. Pokud jde o nejčastější chyby v marketingových strategiích, nejedná se v případě Portugalska o žádná konkrétní specifika, ale spíše o nedostatky, které obecně platí na západních trzích. Patří sem zejména nedostatečná definice cílového publika, problematické měření návratnosti investic do reklamy, neschopnost jasně prezentovat cíle firmy a nedostatečný follow-up po realizaci marketingové kampaně.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

System ochrany duševního vlastnictví v Portugalsku je dán legislativou Evropské Unie a mezinárodními smlouvami, jimiž je Portugalsko vázáno. Portugalsko je také členem Světové organizace pro duševní vlastnictví (WIPO) v Ženevě.

Registrace ochranných známek, patentů a designu probíhá u Národního institutu průmyslového vlastnictví (Instituto Nacional da Propriedade Industrial - INPI). Ochranou autorských práv se zabývá Obecná inspekce kulturních aktivit – (Inspecção Geral das Actividades Culturais - IGAC). Všechny komunitární ochranné známky a design registrované u Úřadu pro harmonizaci vnitřního trhu (OHIM) jsou platné v Portugalsku. Portugalsko také uznává ochranné známky registrované v rámci WIPO.

Od roku 2012 v Portugalsku existuje specializovaný soud zaměřený výhradně na ochranu duševního vlastnictví. Dalším ze způsobů, jak řešit spory týkající se duševního vlastnictví, je před Arbitrážním centrem pro průmyslové vlastnictví, doménová jména a názvy firem - ARBITRARE. Arbitráže mohou být vedeny v portugalštině nebo v angličtině, a to i online.

5.5 Trh veřejných zakázek

Režim zadávání veřejných zakázek je v Portugalsku aplikován podobně jako v ostatních členských státech Evropské unie. Povinné je zveřejnění zakázky alespoň v jednom celostátním deníku a v Diário da República (sbírka zákonů). Z tohoto hlediska jsou významné zejména projekty, které jsou prioritní z hlediska vládních investičních programů. Jsou převážně zaměřeny na budování a modernizaci infrastruktury a na oblast životního prostředí. Realitou zůstává, že podstatně větší možnosti podílet se na projektech v rámci veřejných zakázek mají ty firmy, které úzce spolupracují s místními subjekty, neboť ty znají podstatně lépe místní zvyklosti a mají potřebné osobní kontakty.

Velké soutěže s mezinárodní účastí vyhlašuje portugalská vláda a ministerstva na internetových stránkách EU Tenders Electronic Daily, proto lze jen doporučit jejich průběžné sledování. Všechny veřejné zakázky (celostátního i místního významu ze všech oborů) jsou uveřejňovány specializovaném vládním portálu Base. Přehlednější jsou však soukromě provozované portály jako například Vector 21, který sice vyžaduje placenou registraci, ale umožňuje vyhledávání a zaslání aktuálních informací prostřednictvím e-mailu. Obdobným portálem je také AcinGov.

Pravidla pro přihlašování do vypsáných tenderů se v jednotlivých případech liší a odvíjejí se od konkrétních podmínek, podobně jako požadavky na předložení dokumentace.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební podmínky v obchodním styku bývají standardní a k jejich postupnému rozvolňování dochází v případě dlouhodobých obchodních vztahů. České firmy zaznamenávají problémy s platební morálkou svých portugalských partnerů jen sporadicky.

Standardní maximální doba splatnosti faktur je 60 dní, smluvně však může být snížena i prodloužena.

Při uzavírání obchodních smluv se doporučuje, aby tyto smlouvy obsahovaly klauzuli o určení rozhodného práva a místa řešení sporů. Nebudou-li tyto informace zmíněny ve smlouvě, může se pro spory mezi občany z Evropské Unie použít Nařízení č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech a Nařízení č. 593/2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy.

Česká republika v roce 1993 uzavřela s Portugalskem bilaterální Dohodu o ochraně přímých zahraničních investic. V případě investičního sporu by se měl investor nejprve snažit vyřešit daný spor smírem. Pokud situaci nelze vyřešit tímto způsobem a trvá-li tento stav déle než 6 měsíců, investor má právo se obrátit na soud v místě své investice nebo se může obrátit na International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) či může využít ad hoc arbitráže s pravidly UNCITRAL.

V případě potřeby je možné se obrátit na Portugalskou advokátní komoru:

E-mail: cons.geral@cg.ao.pt

Tel.: +351 218 823 550

Fax: +351 218 862 403

V případě neznalosti cizího jazyka existuje možnost využít služeb portugalské advokátní kanceláře JUDr. Tatiany Kytkové (tatiana.kytkova-52707L@adv.ao.pt, +351 913 834 311), se kterou je možno komunikovat česky/slovensky.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup a pobyt v Portugalsku platí režim volného pohybu osob v rámci EU. Občané ČR tak mohou vstupovat do Portugalska s platným cestovním pasem nebo s platným občanským průkazem. Při pobytu delším než 90 dní je nutné požádat o registraci v místě bydliště. Další informace jsou k dispozici na webu cizinecké policie [SEF](#).

Portugalsko bylo v roce 2021 podle Global Peace Index (GPI) po Islandu, Novém Zélandu a Dánsku čtvrtou nejbezpečnější zemí na světě. Na místech s vysokou koncentrací turistů je nicméně vhodné dbát zvýšené opatrnosti z důvodu výskytu kapesních krádeží.

Síť ubytovacích zařízení je velmi pestrá a bohatá ve všech cenových hladinách.

Země je součástí eurozóny, velmi rozšířeno je používání platebních karet.

V celém Portugalsku je voda z vodovodní sítě pitná.

Na kratší vzdálenosti se doporučuje cestovat MHD, případně využít služeb taxi (včetně služeb Uber, Bolt apod.). Existuje možnost pronájmu osobních vozů včetně pojištění na letištích a dalších místech za ceny srovnatelné s ČR. Pro přesun z letiště v Lisabonu do centra města lze využít [metro](#). Z centra na velvyslanectví ČR je nejvhodnější spojení [autobusem č. 714](#) (zastávka Rua Pero Alenquer).

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Jako člen Evropské unie Portugalsko uplatňuje na svém území právní předpisy EU, které umožňují volný pohyb pracovníků. Při registraci u příslušného daňového úřadu a úřadu sociálního zabezpečení je nutné předložit platný doklad totožnosti. Od roku 2006 nepotřebují občané České republiky v Portugalsku pracovní povolení k podání žádosti o zaměstnání. Zdravotní péče ve veřejném zdravotním systému je dostupná na základě předložení evropského průkazu zdravotního pojištění. Rovněž přístup k sociální péči je poskytován ostatním občanům EU stejně, jako by byli občany Portugalska.

V roce 2022 činí minimální mzda 705 EUR, průměrná hrubá mzda v roce 2021 dosahovala 1361 EUR.

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnější veletrhy a výstavy v Portugalsku

Výstaviště FIL Lisabon

Nauticampo - Mezinárodní veletrh rekreační plavby, adrenalinových sportů, karavanů a bazénů, 16. - 20. 2. 2022

BTL - Mezinárodní veletrh cestovního ruchu, 16. - 20. 3. 2022

Tecnipão - Profesionální veletrh strojů, zařízení a surovin pro pekárenský a cukrářský průmysl, 27. - 29. 3. 2022

Futurália - Veletrh studia a pracovních příležitostí, 30. 3. - 2. 4. 2022

Expojordim - Veletrh strojů, zařízení, výrobků a příslušenství pro zahradu, 7. - 9. 4. 2022

Portugal PrintPackaging and Labeling, 7. - 9. 4. 2022

Tektónika - Mezinárodní stavební veletrh, 12. - 15. 5. 2022

SIL - Portugalský veletrh nemovitostí, 12. - 15. 5. 2022

PET FESTIVAL - Festival domácích mazlíčků, 20. - 22. 5. 2022

FIA LISBOA - Mezinárodní veletrh řemesel, 25. 6. - 3. 7. 2022

Portugal SmartCities Summit, 11. - 13. 10. 2022

Lisboa Games Week, 17. - 20. 11. 2022

Ve dnech 1. - 4. 11. 2022 se na výstavišti FIL v Lisabonu koná také Web Summit, který je jednou z největších mezinárodních technologických a startupových konferencí na světě.

Výstaviště EXPONOR Porto

EXPO COSMÉTICA - Veletrh kosmetiky, nehtařství a kadeřnictví, 2. - 4. 4. 2022

QUALIFICA - Veletrh vzdělání, mládeže a pracovních příležitostí, 20. - 23. 4. 2022

EXPORT HOME - Mezinárodní veletrh designu a nemovitostí, 21. - 24. 4. 2022

360 Tech Industry - Mezinárodní veletrh Průmyslu 4.0, robotiky, automatizace a kompozitních materiálů, 26. - 27. 5. 2022

PORTO JÓIA - Mezinárodní veletrh šperků a hodinek, 22. - 25. 9. 2022

HOMOEING - Veletrh bytového designu, 29. 9. - 1. 10. 2022

IN BEAUTY - Mezinárodní veletrh estetiky, kosmetiky a kadeřnictví, 8. - 10. 10. 2022

CONCRETA - Veletrh stavebnictví, rekonstrukcí, architektury a designu, 13. - 16. 10. 2022

MAQUISHOES -EXPOCOURO - Veletrh strojů, technologií a příslušenství pro obuvnický průmysl, 10. - 12. 11. 2022

FIMAP - Mezinárodní veletrh strojů, příslušenství a služeb pro dřevařský průmysl, vinařství a lesnictví, 10. - 12. 11. 2022

MAQUITEX - Mezinárodní výstava strojů, technologií a příslušenství pro textilní a módní průmysl, 10. - 12. 11. 2022

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Lisabonu

Rua Pêro de Alenquer, 14
Restelo 1400-294 Lisboa
Tel.: +351 213 010 487, 213 013 529
Fax: +351 213 010 629
E-mail: lisbon@embassy.mzv.cz
E-mail (konzulární úsek): consulate_lisbon@mzv.cz
E-mail (ekonomický úsek): commerce_lisbon@mzv.cz
Web: <http://www.mzv.cz/lisbon>

Hodiny konzulárního úseku pro veřejnost jsou od pondělí do čtvrtka od 9:00 do 12:00 hod.

Pozn.: Velvyslanectví ČR v Lisabonu je akreditováno také pro Kapverdskou republiku a Demokratickou republiku Svatého Tomáše a Princova ostrova.

Honorární konzulát ČR v Porto

Praça General Humberto Delgado, 267, Piso 4, Sala 12
4000-288 Porto
Tel.: +351 933 229 423
E-mail: porto@honorary.mzv.cz
Web: <http://www.czporto.pt>

Hodiny pro veřejnost jsou v úterý od 9:30 do 12:00 hod.

Honorární konzulát ČR ve Faro

Avenida 5 de Outubro, 55, I. Esq.
8000 Faro
Tel.: +351 289 804 478
Fax: +351 289 806 310
E-mail: faro@honorary.mz.cz
Web: <http://www.farocz.org>

Hodiny pro veřejnost jsou ve středu od 15:00 do 18:00 hod.

Honorární konzulát ČR ve Funchal (Madeira)

Avenida Arriaga No. 75
Marina Shopping No. 247
9125-055 Funchal
Tel.: +351 291 280 600 (pevná linka)
Tel.: +351 913 093 132 (mobilní telefon)
E-mail: Consulrchecha@gmail.com

Úřední hodiny: po předchozí domluvě

Honorární konzulát ČR v Ponta Delgada (São Miguel, Azorské ostrovy)

Rua Manuel da Ponte 29
9500-085 Ponta Delgada
Tel.: +351 296 201 830
Fax: +351 296 201 839
E-mail: geral@lcca.pt

Hodiny pro veřejnost jsou ve středu od 9:00 do 12:30 hod. a od 14:00 do 18:00 hod. (po předchozí domluvě).

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

112 - jednotné bezplatná telefonní linka pro stavy nouze (záchranka, policie, hasiči)

218 413 700 - letiště v Lisabonu, informace o příletech a odletech

800 202 5596 - linka na pomoc turistům

118 - informace o národních telefonních číslech

1820 - informace o mezinárodních telefonních číslech

800 250 250 - intoxikace

+351 919 319 422 - nouzová linka Velvyslanectví ČR v Portugalsku

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Prezident republiky: <https://www.presidencia.pt/>

Vláda: <https://www.portugal.gov.pt/pt/gc23>

Ministerstva

[Ministério zahraničních věcí](#)

[Ministerstvo národní obrany](#)

[Ministerstvo vnitra](#)

[Ministerstvo financí](#)

[Ministerstvo spravedlnosti](#)

[Ministerstvo hospodářství a moře](#)

[Ministerstvo kultury](#)

[Ministerstvo vědy, technologie a vysokého školství](#)

[Ministerstvo školství](#)

[Ministerstvo práce, solidarity a sociálního zabezpečení](#)

[Ministerstvo zdravotnictví](#)

[Ministerstvo životního prostředí a klimatické akce](#)

[Ministerstvo pro infrastrukturu a bydlení](#)

[Ministerstvo územní soudržnosti](#)

[Ministerstvo zemědělství a výživy](#)

[Ministryně při Úřadu vlády pro parlamentní záležitosti](#)

[Ministryně při Úřadu vlády](#)

Vládní agentury v oblasti hospodářství

[AICEP](#) - vládní agentura na podporu investic a zahraničního obchodu (obdoba CzechTrade + CzechInvest)

[IAPMEI](#) - vládní agentura na podporu malého a středního podnikání

Podnikatelské komory a svazy

[AIP](#) - Portugalská průmyslová asociace

[AEP](#) - Portugalská podnikatelská asociace

[ANPMES](#) - Národní asociace malých a středních podniků

[CIP](#) - Portugalská obchodní konfederace

[CCIP](#) - Portugalská obchodní a průmyslová komora

[CCITPRC](#) - Komora pro obchod, průmysl a cestovní ruch Portugalsko – Česká republika

<https://www.businessinfo.cz/portugalsko>

Česko-portugalská obchodní komora (Praha)

Důležité adresy pro podnikatele

Banco de Portugal - centrální banka

Portal das Finanças - generální ředitelství daní a cel

INE - národní statistický úřad

Média

RTP - veřejnoprávní TV a rozhlas

SIC Notícias - zpravodajský portál televize SIC

Público - deník

Diário de Notícias - deník

Observador - zpravodajský portál